

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

13 Matrimonia libera esse debent, & cogentes invitos ad matrimonium contrahendum anathematis poenam, ipso facto incurrunt. Matrimonia decentiùs cum parentum consensu contrahuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

paupertatem allegaverit, & verè probaverit, non teneatur extra Provinciam litigare in secunda, nec in tertia instantia nisi altera pars alimenta, & sumptus litis velit subministrare, *ut in d. cap. 20.* † Et hic erit unus ex casibus, quibus paupertas quandoque prodest, præterquam quòd septem bona confert, scilicet, peccatorum recognitionem, virtutum conservationem, cordis quietem, desiderij impletionem, spirituales bonorum dulcedinem, meritum exaltationem, & cœlestem hæreditatem, B. Thom. *super Isaiam, c. 48.* addit etiam, quòd gloria Episcopi est, pauperibus opibus providere, & ignominia sacerdotis propriis studere divitis, Crates enim ille Thebanus homo ditissimus, cum ad philosophandum Athenas pergeret, magnum auri pondus abiecit, neque putavit se posse & virtutes, & divitias simul possidere, Nec paupertas est contemnenda quia eam Christus dedicavit *cap. gloria Episcopi. §. socrates. 12. quest. 2.*

Deus enim paupertatem esse voluit, † ut sustinentes per patientiam coronarentur, & divites in ipsis mererentur, *cap. sicut hi §. nunquid iniquus. 47. dist. †* Plura enim sunt privilegia paupertatis, nam pauperi non prosequenti appellationem paupertas est iusta causa dandi biennium, & si non solvat onera, eidem redditur jus, non obstante statuto disponente, quòd non solventi onera non reddatur jus. Pauperi per administratorem Reipublicæ potest remitti collecta, & per clausulam, & quosdam alios, pauperes conveniri non possunt: pauperibus cum Rege litigantibus Rex administrat advocatum, & propter paupertatem onus cautionis remittitur, Bald. *in l. magis puto, §. in primis, nu. 2. ff. de*

reb. eod. qui sub tut. & Felyn. in cap. significatibus. In §. de off. deleg.

11. Conjugalis tamen † status, virginitatis, vel cœlibatus statui anteponi non potest, quia melius, & beatius est manere in virginitate, vel cœlibatu, quam matrimonio jungi. *cap. nuptiarum. §. in conjugal. 27. q. 1. cap. sic enim. §. quoniam ergo. 28. qu. 1. cap. nuptia. 32. qu. 1. cap. commissum. de sponsal. & concil. Trident. can. 10. de Sacram. matrim. sess. 24.* Etenim matrimonium non concubitus, sed solus consensus facit. *c. matrimonium, & cap. sufficiat. 27. quest. 2. c. cum locum, de spons. §. nuptias itaque auct. de nupt. col. 4. §. illud. a. h. quibus modis. nat. eff. leg. l. fin. in princ. C. de repud. & l. nuptial. ff. de reg. jur.*

12. Matrimonij enim † tria sunt bona, fides, proles, & sacramentum, *cap. omne itaque. 27. quest. 2. & eod. cap. sicut in fin. & c.* quamvis de jure civili ad contrahendum matrimonium consensus parentum necessarius videatur, institut. de nupt. in princ. tamen hoc est reprobatur, ita quòd filius familias sine consensu parentum legitime contrahere potest, nec patris consensus requiritur, gloss. *in cap. fin. in verb. parentum. 32. quest. 2. concil. Tridentin. cap. 1. in princ. de reform. matrim. sess. 24. †* quia matrimonia debent esse libera *dict. cap. fin. 33. quest. 2. cap. cum locum, cap. requisivit. & cap. gemma. de sponsa.* Maxime tamen decet, quòd cum consensu parentum matrimonia contrahantur. Temporales namque domini, ac magistratus, qui mentis oculos terrenis affectibus, ac nimia cupiditate excæcantes, viros, & mulieres sub eorum jurisdictione degentes, maxime divites, vel spem magnæ hæreditatis habentes, minis, & pœnis cogunt cum ijs
matr.

matrimonium invito contrahere, quos ipsi domini, vel magistratus illis præscribunt, anathematis poenam ipso facto incurrunt, *cap. nullus*, 36. q. 2. & concil. Trid. c. 9. de reform. matr. ead. sess. 24.

14. Sponsalia largo modo sunt non solum de futuro, sed ipsam mutui conjugali consensu dationem, quam sponsalia de presenti dicimus, ex quibus verum matrimonium contrahitur, nuncupamus, *cap. conjuges*, & *cap. qui desponsatam*. 27. q. 4. *cap. 3. loco de presump. c. 2.* & *cap. si de sponsal.* ¶ duo sed magis propria, ac frequentior sponsaliorum, & sponforum significatio sunt futurarum nuptiarum promissiones, quas de futuro appellamus, *c. nostrates* 30. q. 5. l. 2. ff. de sponsal. S. Thom. in 4. sent. dist. 27. Abb. in rubr. de spons. num. 3. & ibi Felyn. in princ.

16. Duæ enim sunt species sponsaliorum, una nuda, & simplex, quæ dicitur, cum sponsus sponsæ simpliciter promittit, quod eam ducet in uxorem, & è converso, *c. ad audientiam*, & *c. fin. eo. tit. ali.* verò firmata, quæ fit arrhis intervenientibus, vel pigrioribus loco arrharum datis, ut *l. fin.* & ibi Bald. in princ. C. spons. & licet à simplicibus sponsalibus pluribus ex causis abique incurso poenæ recedi possit, ubi sponsalia sunt jurata, arrha interveniente, & parte petente, iudex ad duplicatam restituendam tenetur condemnare resistentem sine causa, *gl. si. in c. gemma. de sponsal. d. l. fin.* & Tiraquell. in tract. consuet. p. 3. limit. 26. num. 4.

17. Recte autem contrahuntur sponsalia per verba de futuro ab his, qui matrimonium contrahere possunt, sed inter personas, inter quas matrimonium est prohibitum, etiam dicta sponsalia censentur

prohibita. *l. oratio. ff. de spons. exceptata* te, de qua cum matrimonium ante pubertatem contrahi non possit, *cap. puberes. extra de despons. impub. cap. unic. §. idem* quoque *eod. in 6.* & *instit. de nup. in prin.* sponsalia tamen de futuro ante pubertatem septimo anno completo contrahi possunt; *c. litteras*, & *cap. accessit. codit. de despons. impub.* Si verò ante septennium dicta sponsalia contrahantur, sunt nulla, nisi tacito consensu post septennium convalescant, *d. cap. accessit.* & *gloss. 2. in dicto cap. litteras*, & ibi Abb. in *cap. fin.* & *cap. duo pueri. eodem tit.* & tunc adveniente pubertate, potest etiam sine aliqua causa à prædictis sponsalibus recedi, *cap. de illis*, & *cap. attestaciones*, & ibi Abb. num. 5. de despons. impub. & Covar. in 4. lib. decret. Epit. 1. par. cap. 2. de *etat. ad sponsal. requis. num. 2.* si verò major septennio contrahit cum puella sex annorum, expectandum est, donec ipsa compleat septimum annum, ut *cap. de illis* 1. *cap. à nobis*, & *cap. duo de despons. impub.* & septennio expleto altero recusante iudicio tamen Ecclesiæ poterunt sponsalia dissolvi. *d. c. de illis*, & si verò, ubi etiam *gl. in v. iudicio, de despons. impub.*

19. Copula autem carnali subsecuta, sponsalia præcedentia contracta per verba de futuro olim de jure communi transibant in matrimonium per verba de presenti, *cap. veniens. il. 2. cap. ii.* qui fidem, *de spons. c. de illis*, & *c. per tuas. de cond. appo. nunc autem secus*, quia etiam carnali copula subsecuta, non transeunt in matrimonium, sed efficiuntur pura, ad quod teneatur Episcopus cognoscere, ¶ an possit etiam per censuram ecclesiasticam cogere renuentem ex sponsi ad